

Zahvaljujemo se gospođi Emily Vargas-Barón, direktorici Instituta za rekonstrukciju i međunarodnu bezbjednost kroz obrazovanje (RISE Institut), koja nam je pomogla pri izradi programa integriranih centara ranog dječijeg rasta i razvoja u Bosni i Hercegovini.

Posebno smo zahvalni gospođi Elviri Sánchez-Igual menadžerici za komunikaciju iz Svjetskog udruženja edukatora za rano djetinjstvo (AMEI-WAECE), koja je odobrila prevod ovog materijala iz projekta "Učimo živjeti zajedno u miru, od ranog djetinjstva" i njegovo korištenje u integriranim centrima ranog dječijeg rasta i razvoja za roditelje i djecu u BiH.

Prevod i štampu materijala omogućio UNICEF

MATERIJAL ZA NASTAVNIKE: AKTIVNOSTI SA DJECOM

Koncept kolektivizma ili zajedništva proističe iz socijalne teorije koja tvrdi da su interes i blagostanje grupe važniji od interesa i blagostanja pojedinca.

Postoje razni načini da podučimo djecu ovoj osobini, koja je jako važna u obrazovanju za mir. Jedan od najvažnijih načina je zajednički rad koji omogućava da se kod djece razviju odgovornost i osjećanje zajedništva.

Bitan aspekt u ovim aktivnostima je planiranje zadataka i koordinacija djelovanja od strane djece. Vaspitač(ica) će zato tražiti od djece da kažu šta namjeravaju da urade i kako namjeravaju to da urade kako bi se postigla ravnomjerna raspoređenost zadataka i učešće sve djece.

Zajednički rad se organizuje na taj način da svako dijete uradi istu aktivnost koja ima zajednički cilj, npr. da uradi čestitku koju će dati svojim drugarima u vrtiću za rođendan.

Još jedan, malo složeniji način da se organizuje zajednički rad je, na primjer, da vaspitač(ica) prije rođendana pita djecu šta misle kako bi se mogla ukrasiti učionica. Djeca iznose svoje prijedloge u vezi sa čišćenjem i ukrašavanjem.

Na završetku aktivnosti važno je da djeca vrednuju rezultate urađenog posla i da naglase pojedinačni doprinos svakog djeteta u zajedničkom uspjehu pošto svi treba da učestvuju u predloženom zadatku kako bi kasnije iskusili radost zbog zajedničkog dostignuća zacrtanog cilja.

Aktivnost br. 1 "Sastanak u šumi"

Kratki pregled aktivnosti:

Vaspitač(ica) priča priču "Sastanak u šumi" i analizira priču s djecom. Nakon toga predlaže zajednički zadatak koji kulminira zajedničkom zabavom u učionici za djecu koja slave rođendan tog mjeseca.

Ciljevi:

- Da djeca osjete zadovoljstvo grupnog rada.

Procedure:

- Razgovor
- Praktične radnje
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Karton, kolaž papir, vodene bojice, tempere, ljepilo, naljepnice.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će djeci ispričati priču. Ova aktivnost može da se uradi i u nekom mirnom kutku van vrtića.

"Sastanak u šumi"

Jednom su životinje u šumi imale sastanak zato što su morale mnogo da rade kako bi se pripremile za predstojeću zimu.

Neke su životinje otišle do lava, koji je predsjedavao sastankom, i rekle mu da su zabrinute zato što je zima na pragu, a one nemaju kuću u koju bi se sklonile od snježne oluje.

"To mora da se riješi," reče lav. Svi ćemo postići dogovor da sagradimo kuće za naše drugare beskućnike, radićemo vrijedno cijeli dan i noć zato što nam se već približava zima, a sječa drva će već sama po sebi biti težak posao. Osim toga, moramo da prikupimo hranu jer tokom zime nećemo moći da budemo dugo van naših pećina.

Medvjed reče: "Ja nemam nikakvih problema zato što ću prezimiti spavajući, neću da radim ni za koga, ja ne moram da se štitim od zime zato što imam svoju pećinu i tijelo mi je prekriveno toplim gustim krznom. To je problem onih koji nemaju pećinu i krzno."

Majmun dreknu: "Ja ću sakupiti banane da se svi prehranimo," a dabar: "Ja ću isjeći debla i grane, ali i djetlić može da radi sa mnom."

Lisica koja je sjedila na jednom deblu reče: "Ako nam dabar i djetlić pomognu, brže ćemo završiti."

Djetlić koji je sjedio podalje od svih učesnika, kao da ga se ovaj sastanak nije ni ticao, mrzovoljno povika: "Ne računajte na mene, ja moram da napravim sebi kuću jer mi je prošlu oborio vjetar, a to mi je sasvim dovoljno posla!"

I nastao je veliki metež, toliko veliki da je lav morao da kaže: "Slušajte me svi, ako nastavimo ovako, zima će stići, a mi nećemo biti spremni. Zapamtite da smo jači kad smo složniji, moramo biti složni i raditi zajedno jer ćemo tako uraditi više nego inače. Ako budemo radili sami kao djetlić, nikad nećemo napredovati kao što bismo mogli ako radimo zajedno."

Ali čak ni ovim riječima lav nije uspio da ujedini sve životinje. Prolazili su dani, prolazile su noći, a životinje su još raspravljale. Usred rasprave počeo je da pada snijeg i padao je bez prestanka nekoliko dana. Možete samo zamisliti šta se onda desilo. Velika tragedija! Mnoge su životinje uginule, čak i djetlić, a ostale su toliko oslabile da ih je bilo tuga gledati kako se smrzavaju. Surovu zimu preživjele su samo one koje su se složno ujediniile oko lava.

Drugi dio

Vaspitač(ica) govori djeci o stavovima likova u priči i postavlja sljedeća pitanja:

Šta mislite o medvjedovom ponašanju?

Šta mislite o djetličevom ponašanju?

Da li je lav želio dobru stvar?

Zašto je lav rekao da su jači kad su složniji?

Šta bi po vašem mišljenju bio ispravan stav životinja u šumi?

Pred kraj razgovora, razgovaraće o djetličevom i medvjedovom sebičnom stavu i pohvaliće kolektivistički stav lava, dabra, lisice i majmuna.

Razjasniće lavove riječi "zajedno smo snažniji".

Treći dio

Vaspitač(ica) podstiče organizovanje sastanka u vrtiću na kome će se raspravljati o urađenom poslu. Upitaće djecu: "Sjećate li se šta je lav rekao na sastanku životinja?"

Vaspitač(ica) će prepustiti djeci da slobodno iznose svoje mišljenje. Nakon toga im kaže da, pošto sad već znaju da su zajedno jači, će se i oni ujediniti i složno raditi kako bi ukrasili učionicu za zajedničku proslavu rođendana, i navešće imena djece koja slave rođendan tog mjeseca.

Organizuje se zajednički rad. Jedna grupa vodi računa o organizaciji i čišćenju učionice.

Druga grupa priprema ukrase kao što su ukrasni vijenci, papirnati lanci, crteži za zid itd.

Treća grupa izrađuje kape, pozivnice za proslavu, crteže i čestitke za slavljenike.

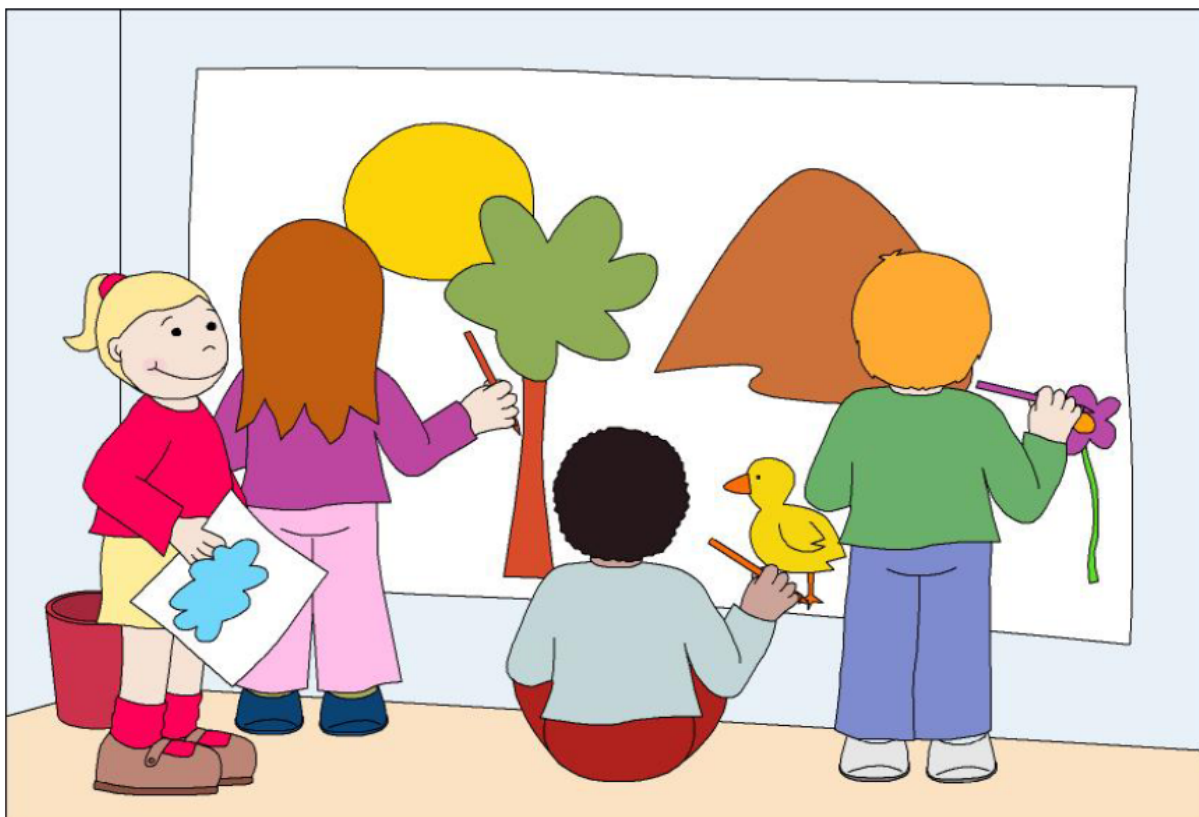
Kada završe, zajednički će ocijeniti urađeni posao i rezultate koje su zajednički postigli.

Četvrti dio

Zajednička proslava rođendana, na koju će biti pozvani i roditelji. Vaspitač(ica) i djeca će ocijeniti da su grupe uradile veliki posao u pripremi ove proslave.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Po njihovim odgovorima vidi se da su shvatili poruku priče.			
Bila im je potrebna pomoć da shvate poruku priče.			
Izrazili su zadovoljstvo urađenim poslom.			
Dobro su uradili svoj zadatak u okviru zajedničkog rada.			
Bila im je potrebna pomoć da zadatak privedu kraju.			

Aktivnost br. 2 "Djeca slikaju"

Kratki pregled aktivnosti:

Ova aktivnost se sastoji od slikarske radionice gdje djeca prave poster ili mural kojim će ukasiti učionicu. U prvom dijelu aktivnosti, vaspitač(ica) predlaže da djeca urade poster ili mural ili pojedinačne crteže za onu djecu koja ne učestvuju u zajedničkom crtanju. Objašnjava djeci cilj ovih crteža i kako treba da ih urade. U drugom dijelu djeca crtaju, a u trećem dijelu se postavlja mural i pravi izložba odabranih pojedinačnih crteža.

Cilj:

- Da djeca uspješno koordinišu svoje radnje kako bi zajedno nacrtala mural.

Procedure:

- Posmatranje
- Praktične radnje

Potrebni materijal:

Papir, drvene bojice, tempere, vodene bojice, flomasteri, selotejp i ostali materijali za likovno izražavanje.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) poziva djecu da u grupi crtaju veliki mural koji će biti postavljen na zid učionice.

Djeca će crtati na temu: "Rođendan mojih prijatelja". Djeca koja budu zajedno slikala moraju da se dogovore šta će svako od njih da slika i na kom dijelu papira.

Djeca koja ne žele da slikaju zajednički mural mogu da slikaju svoje slike koje će takođe biti prikazane na izložbi (one koje budu odabrane).

Vaspitač(ica) će postaviti na pod ili uz pomoć selotejpa zalijepiti na zid veliki komad papira u visini dječjih ruku.

Važno je da svako dijete zna da je cilj ovog slikanja da se ukrasi učionica za zajedničku proslavu rođendana.

Drugi dio

Djeca slikaju, a vaspitač(ica) pomaže djeci kojima je potrebna pomoć; vaspitač(ica) uglavnom daje sugestije kako da poboljšaju svoje crteže i kako da koordinišu svoj zajednički rad

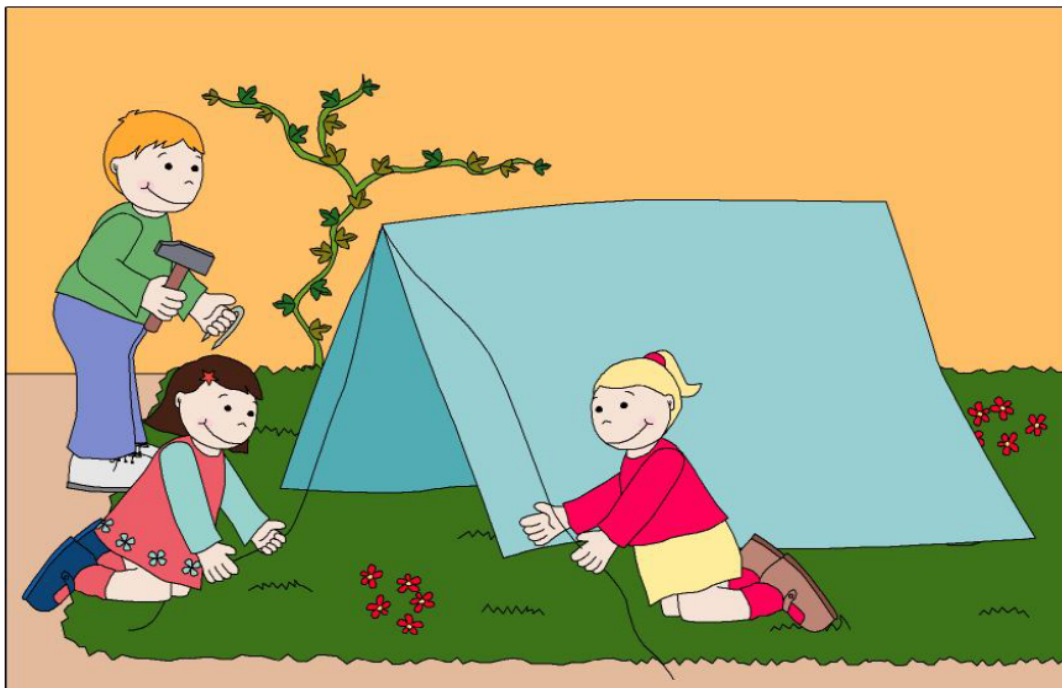
Djeca će ocijeniti i odabrati najbolje pojedinačne radove.

Treći dio

Postavljanje murala. Vaspitač(ica) objašnjava da je ovaj mural plod zajedničkog truda i rada nekoliko djece i navodi imena djece koja su naslikala mural kojim će biti ukrašena učionica povodom zajedničke proslave rođendana njihovih prijatelja. Takođe će pomenuti crteže koje su pojedinačno uradila druga djeca i koji su odabrani za izložbu i zahvaliće se onima koji su se potrudili da uljepšaju učionicu. Takođe može malim slikarima dati cvijeće.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Dobro su koordinisali svoj rad.			
Bila im je potrebna pomoć da koordinišu svoj rad.			
Bili su ponosni i zadovoljni urađenim poslom.			
Organizovali su se u grupe kako bi izvršili zadatke.			
Razgovarali su o grupnom radu.			

Aktivnost br. 3
"Mini kamp"

Kratki pregled aktivnosti:

Ova aktivnost treba da bude organizovana na takav način da zadaci unutar nje budu raspoređeni tako da sva djeca učestvuju i daju svoj doprinos. Djeca će pripremiti sve neophodne stvari: nekoliko šatora, hranu itd. Kad naprave kamp, djeca pjevaju i plešu. Kamp može da bude u dvorištu vrtića ili na obližnjoj lokaciji koju odredi vaspitač(ica), a do koje je lako doći bez ikakve opasnosti po djecu.

Ciljevi:

- Razviti kod djece iskustvo i doživljaje u vezi sa životom u grupi.
- Da djeca uživaju u grupnoj aktivnosti.

Procedure:

- Razgovor
- Šetnja
- Praktične radnje
- Recitovanje
- Pripovijetke ili priče

Potrebni materijal:

Šatori za kampovanje, baterijske lampe, svjetla, hrana, viseće mreže za ležanje, jutene vreće, metla, voda, pribor za prvu pomoć i lijekovi, tranzistori, kasetofon, foto-aparat itd.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) poziva djecu na kampovanje i daje im uputstva koje stvari za ličnu upotrebu treba da ponesu. Djeca će se između sebe dogovoriti koje su im stvari potrebne za zajedničku upotrebu.

Vaspitač(ica) će djeci podijeliti zaduženja za kampovanje kako bi svako dijete imalo šta da radi.

Drugi dio

Kamp može da se podigne u dvorištu vrtića. Vaspitač(ica) djeci raspodjeljuje zadatke tako da jedan broj djece bude zadužen za čišćenje lokacije, drugi održavaju red, treći su zaduženi za pribor za prvu pomoć itd. dok svako dijete ne dobije svoje zaduženje.

Za vrijeme kampa djeca će pjevati, plesati, recitovati, pričati priče, igrati igre i slično.

Treći dio

Kada kamp bude gotov, djeca će u učionici razgovarati o tome šta su radili tokom ove aktivnosti. Vaspitač(ica) će predložiti da razgovaraju o sljedećem:

- šta im se najviše svidjelo
- šta su zapazili
- stvari koje su se desile
- da ispričaju svoje doživljaje i anegdote iz kampa

Aktivnost se završava tako što djeca ocjenjuju doprinos svakog pojedinačnog djeteta uspjehu kampa.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Znali su kako da koordinišu svoj rad u cilju obavljanja ove aktivnosti.			
Bila im je potrebna pomoć da koordinišu svoj rad u cilju obavljanja ove aktivnosti.			
Sa zadovoljstvom su ispunili svoj zadatak.			
Uživali su u kampovanju.			
Pomagali su jedni drugima u postizanju zadataka u okviru ove aktivnosti.			

Aktivnost br. 4
"Zajednički povrtnjak"

Kratki pregled aktivnosti:

Djeca siju povrće, zalijevaju ga i plijevu korov u povrtnjaku kako bi kasnije mogla da ubere plodove i jedu povrće koje su sama zasadila; recituju pjesmice o povrtnjaku.

Ciljevi:

- Da djeca koordinišu svoje radnje u cilju postizanja korisnih rezultata za čitavu grupu.

Procedure:

- Praktične radnje
- Pitanja i odgovori
- Razgovor
- Zajednički rad
- Pjesmice

Potrebni materijal:

Alatke za rad u povrtnjaku: grablje, kantice za zalijevanje i slično.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu (AMEI-WAECE)

Vaspitač(ica) objašnjava djeci da se rad u povrtnjaku sastoji od zalijevanja biljaka i plijevljenja korova i postavlja pitanja:

Kako ćemo se organizovati za ovaj posao?

Kako ćemo to uraditi?

Šta nam je potrebno?

Nakon što djeca odgovore na ova pitanja, vaspitač(ica) će ih naučiti pjesmicu koju će djeca pjevati i ponavljati tokom zajedničkog rada u povrtnjaku.

Drugi dio

Prije rada u povrtnjaku, vaspitač(ica) objašnjava djeci o povrću i njegovoj važnosti za zdravlje i naglašava da je važno brinuti o biljkama u povrtnjaku kako bismo kasnije mogli ubrati i jesti njihove plodove.

Objasniće im da će nakon nekoliko mjeseci kada biljke narastu i donesu plodove oni ubrati to povrće, kao što rade poljoprivrednici na selu. Kako bi plodovi brzo sazreli, koristiće se sjeme sezonskog i brzo-sazrijevajućeg povrća

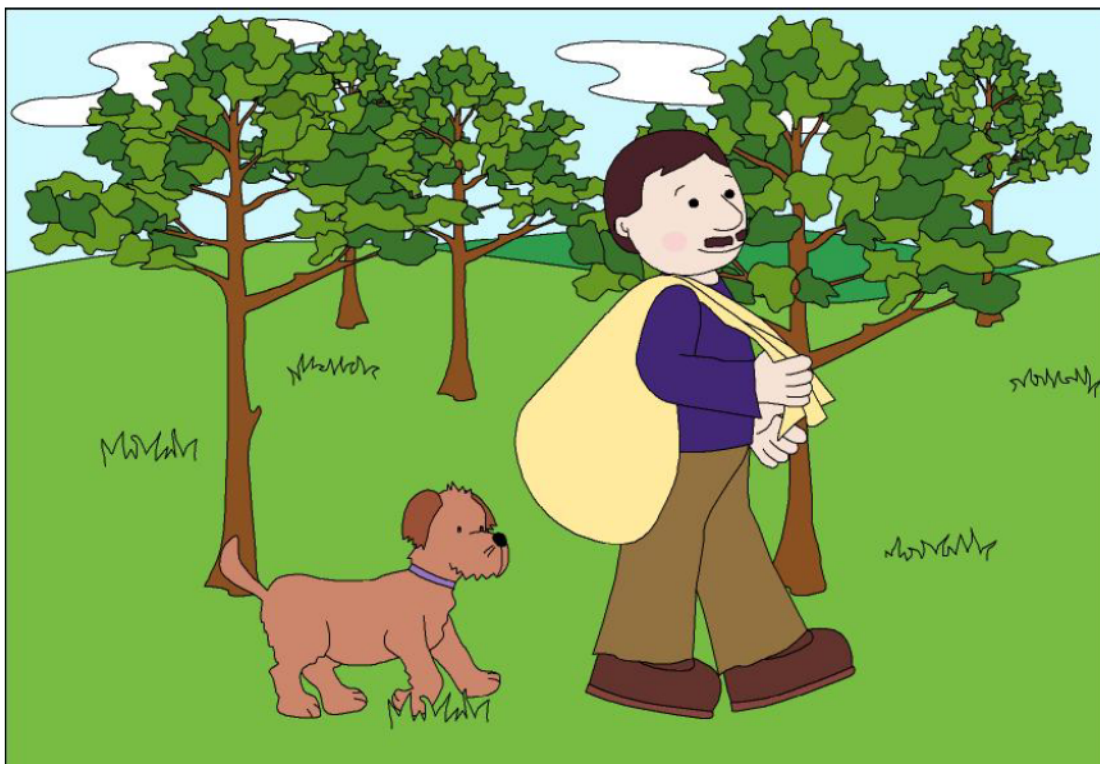
Treći dio

Ovaj dio aktivnosti će se raditi nakon što se prikupi povrće koje su djeca zasadila i uzgajala u povrtnjaku. Braće se samo povrće koje je zrelo. Vaspitač(ica) će uz pomoć kuvara ili majke nekog od djece pripremiti za djecu bogatu trpezu punu povrća.

Vaspitač(ica) rezimira aktivnost i naglašava da je povrće koje jedu plod zajedničkog rada svih njih.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Dobro su i samostalno organizovali rad u povrtnjaku.			
Bila im je potrebna pomoć da organizuju rad u povrtnjaku.			
Dobro su radili u povrtnjaku sve do kraja.			
Bili su radosni i zadovoljni urađenim poslom.			
Sa entuzijazmom su recitovali pjesmicu.			
Pomagali su jedni drugima tokom aktivnosti.			

Aktivnost br. 5
"Kuća za svakoga"

Kratki pregled aktivnosti:

Pričanje priče "Kuća za svakoga". Razgovor o priči. Na kraju aktivnosti, djeca prave kućice u kojima mogu živjeti male životinje.

Ciljevi:

- Stimulisati razvoj osjećanja zajedništva kod djece.

Procedure:

- Pripovijedanje priče
- Razgovor
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Slike, igre za građenje, male plišane životinje.

Prvi dio

Pričanje priče:

"Kuća za svakoga"

"Tralala, tralala, tra, , , , la ", tako je veselim i melodičnim glasom čika Pero pjevao pjesmicu, noseći na leđima džak od grube tkanine, dok je prolazio između drveća i cvijeća. Za njim je trčkarao njegov živahni psić koji ga je uvijek i svuda pratio u stopu. (Slika čika Pere sa džakom prebačenim preko leđa i psom koji ga prati).

Nakon dugog pješaćenja, čika Pero odluči da sjedne i malko odmori. Pored njega prođe miš, Pero ustade i nastavi svojim putem, praćen svojim vjernim psićem: ali zaboga, dobri Pero je zaboravio svoj džak od grube tkanine između grana narandžinog drveta. (Slika narandžinog drveta i džaka pored njega).

Iznenada pored narandžinog drveta protrči zeko, uđe u džak i reče: "Kako je lijepo u ovome, mislim da ću ostati ovdje." (Slika zeka u velikom džaku).

I mala gušterica protrči tim putem i, skinuvši crvenu maramu koju je nosila oko vrata, upita:

_ Ko živi ovdje?

_ Skakutavi zeko. A ko si ti?

_ Ja sam mala gušterica sa crvenom maramom. Pusti me unutra. (Slika male gušterice koja nosi crvenu maramu oko vrata)

_ Kako je lijepo unutra. Mislim da ću ostati ovdje.

Uto naiđe i kokoška Ko Ko. (Pokazati sliku kokoške)

_ Ko živi ovdje? Upita kokoška.

Začuli su se glasovi koji su odgovorili u jedan glas poput hora:

_ Skakutavi zeko i mala gušterica sa crvenom maramom, a ti, ko si ti?

_ Kokoška Ko Ko, odgovori ona. Pustite me unutra. O, vidi kako je lijepo unutra, ostaću ovdje s vama.

Džak je sada već izgledao kao veliki šator jer su unutra bile tri životinje. (Pokazati sliku otvorenog džaka koji liči na šator i tri male životinje unutar džaka).

Počelo je da se smrkava kad doleti grlica (Pokazati sliku grlice).

_ Ko živi ovdje?

_ Skakutavi zeko.

_ Mala gušterica sa crvenom maramom.

_ Kokoška Ko Ko.

_ Ko si ti?, upitaše svo troje uglas.

Svojim umilnim glasom grlica odgovori: Ja sam grlica, i pogledavši unutra reče: Jao kako vam je lijepo ovdje. Ostaću sa vama.

Miris narandžinog drveta je prožimao vazduh, a unutar džaka životinje su rasporedile radne zadatke. Kokoška Ko Ko je kuvala zajedno sa malom guštericom koja nosi crvenu maramu, skakutavi zeko je rado čistio i pospremao zajedničku kuću, a grlica je donosila hranu.

Nakon što bi završili sav posao, sastali bi se da zajedno pričaju i pjevaju, kokoška Ko Ko bi svojom gitarom pratila pjesmu grlice, dok bi mala gušterica sa crvenom maramom i skakutavi zeko slušali pjesmu i tapšali uz muziku.

Iznenada se pojaviše živahni psić i čika Pero koji su tražili svoj zaboravljeni džak. Iznenaden, čika Pero je pogledao u unutrašnjost džaka i kad je vidio da je sve tako lijepo organizovano i čisto, ovako im je rekao:

Rado bih ostao da živim sa vama zato što vidim da ste tako zadovoljni i sretni, ali preda mnom je dug put. Ipak, ostaviću vam ovaj džak kako biste mogli i dalje da živite u njemu.

Kokoška Ko Ko zatim uze gitaru i zapjeva pjesmu koja je bila toliko lijepa da su svi bili zadovoljni i zapjevali i zaplesali uz pjesmu. (Pokazati sliku malih životinja koje pjevaju i plešu i kokošku koja svira gitaru).

Drugi dio

Vaspitač(ica) će podstaći djecu da izraze svoje mišljenje o ispričanoj priči, a nakon toga će upitati:

Kako vi pomažete svojim roditeljima kod kuće?

Da li raspodjeljujete zadatke između sebe ili samo jedan roditelj obavlja sve poslove?

Da li znate da kućni poslovi spadaju u zajednički rad, gdje svako daje svoj doprinos kako bi na kraju cijela porodica od toga imala korist.

Treći dio

Vaspitač(ica) će reći djeci: Donijela sam nekoliko malih životinja koje nemaju gdje da žive, a vi, pošto ste dobra djeca, ćete im izgraditi kuću.

Vaspitač(ica) poziva djecu da zajedno izgrade veliku kuću ili zgradu sa ogradom i mostovima. Mogu takođe napraviti i pećine u kojima će male životinje živjeti.

Djeca će dobiti grupu životinja igračaka kako bi znala koliko će velike morati da budu njihove kuće ili pećine. Djeca treba da sagrade kuću u koju će stati sve životinje.

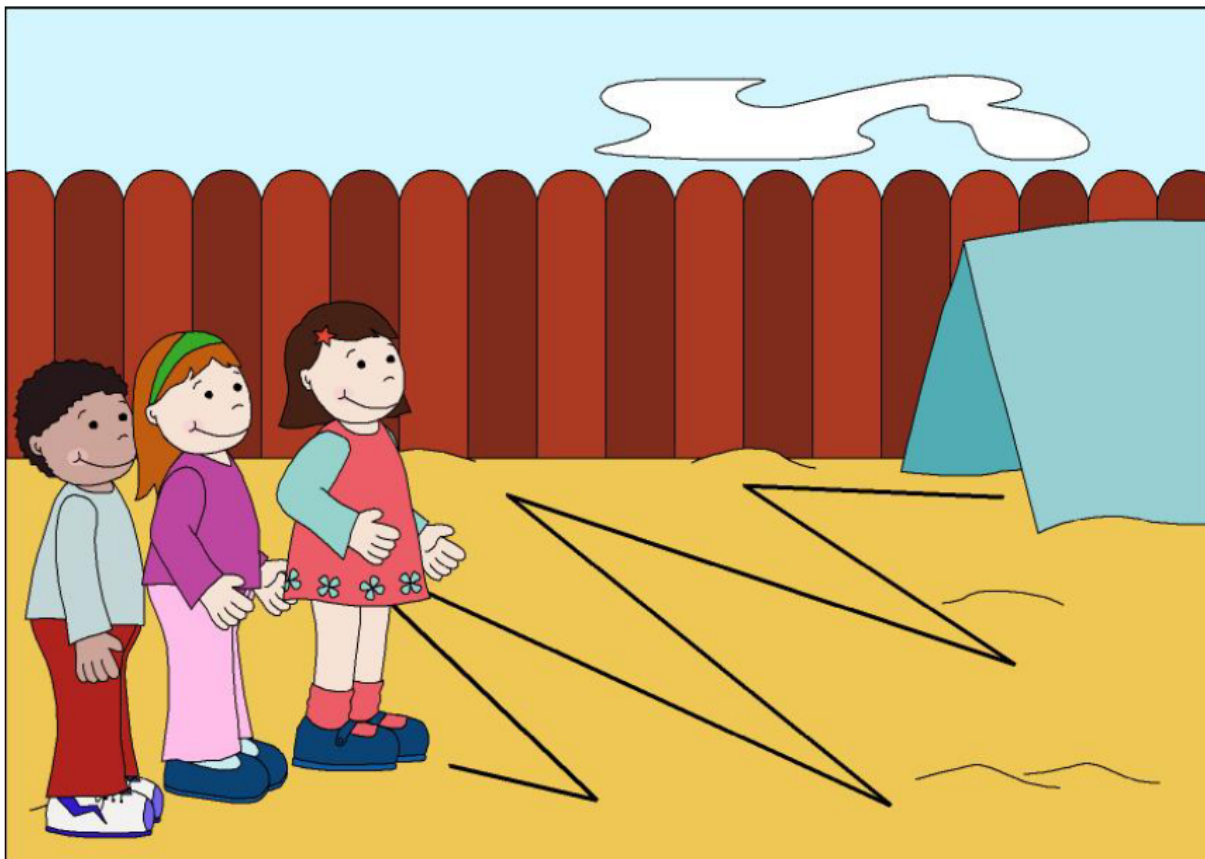
Djeca će se dogovoriti ko će graditi koji dio kuće i zajednički će odabrati mjesto na kojem će graditi kuću.

Kada završe, ocijenit će svoj posao, a vaspitač(ica) će rezimirati aktivnost. Važno je da vaspitač(ica) naglasi kako su koordinacijom svojih aktivnosti i grupnim radom ostvarili lijep rezultat koji će biti koristan životinjama.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Dobro su koordinisali svoje aktivnosti.			
Bila im je potrebna pomoć da koordinišu svoj posao.			
Napravili su lijepu kuću za životinje i radili su samostalno.			
Bila im je potrebna pomoć da postignu krajnji cilj.			
Bili su zadovoljni urađenim poslom.			

Aktivnost br. 6

Iskustvo od ključnog značaja za ocjenu bloka "Igramo se zajedno"

Kratki pregled aktivnosti:

Ovo je igra pokreta koja se zove: "Kuća za svakoga". Vaspitač(ica) će u dvorištu vrtića pripremiti jedan šator i na zemlji nacrtati jednu cik-cak liniju koju djeca treba da pređu kako bi došla do kuće za svakoga.

Cilj:

- Da djeca koordinišu svoje aktivnosti i pokrete kako bi postigla zajednički cilj.

Procedure:

- Igra

Potrebni materijal:

Dvije vrste zastavica: crvene za jednu ekipu i plave za drugu ekipu; krede u boji za crtanje linija po zemlji, šator.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će objasniti igru i pravila igre.

Organizacija igre:

Djeca će se podijeliti u dvije ekipe: crvena i plava, obje će imati isti broj djece. Svaka ekipa stoji u redu, ispred svakog reda na razdaljini od oko 4-5 metara na zemlji je nacrtana cik-cak linija po kojoj djeca treba da trče kako bi došla do šatora koji predstavlja "kuću za sve", u kojoj će biti korpe sa crvenim i plavim zastavicama, po jedna korpa za svaku ekipu.

Pravila igre su:

- Pobjeđuje ekipa koja prva završi igru
- Djeca trče po liniji jedno po jedno, a mogu da krenu tek kad je njihov drugar iz ekipe koji je krenuo prije njih stigao u "kuću za svakoga" i kad im mahne zastavicom odgovarajuće boje, što znači da mogu da krenu.

Drugi dio

Razvoj igre:

Kada vaspitač(ica) da znak, prvo dijete u redu kreće da trči po liniji. Kad dođe do kraja linije i uđe u kuću za svakoga, dijete uzima zastavicu boje svoje ekipe i mahne zastavicom sljedećem drugaru iz svoje ekipe i tako mu daje znak da može da krene. Igra se nastavlja dok cijela ekipa ne uđe u kuću za svakoga.

Treći dio

Pobjednička ekipa će dobiti nagradu. Nakon toga, održaće se sastanak na kome će se analizirati zašto je pobijedila ta ekipa. Prije nego što počnu odgovarati, vaspitač(ica) će pitati djecu: šta smo mogli uraditi da sva djeca budu pobjednici. Namjera je dovesti djecu u dilemu da li da odaberu "bilo šta" (nizak nivo zajedničkog duha) ili da podstaknu miješanje grupa i organizovanje novih takmičenja (zajednički duh).

Nakon što se odigra nova igra, vaspitač(ica) će djeci čestitati na uloženom trudu, pobjednicima će podijeliti čestitke, flomastere, drvene bojice, vodene bojice, slikovnice i još jednom čestitati svoj djeci koja su pozitivno radila za svoju ekipu. Takođe će naglasiti da tako treba uvijek da rade i da imaju na umu zajedničku dobrobit svih.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Dobro su i samostalno koordinisali svoje aktivnosti i pokrete.			
Bila im je potrebna pomoć da koordinišu svoje aktivnosti i pokrete.			
Bili su zadovoljni urađenim poslom.			
Potrudili su se da njihova ekipa pobijedi.			
Pred ključnom dilemom, odabrali su da se izmiješaju i naprave nove ekipe.			
Svi zajedno su uživali u zajedničkom trudu.			